

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ НАУКИ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 6
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: Черних Г.А.

Пролонговано: на 21/2021 н.р. Черних Г.А. (підпис, ПІБ, дата) » 31/08/21 р.

на 22/2023 н.р. Черних Г.А. (підпис, ПІБ, дата) » 25.08.2021 р.

КНІВ – 2020

Розробник:
Черних Г.А., к.соц.н., асистент кафедри галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології
(підпис) (Безрукова О.А.)

Протокол № 8 від «28» 08 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1
Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – надання студентам цілісного уявлення про теоретичні та практичні положення соціології науки; висвітлення основних положень дисципліни.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Володіти понятійним апаратом соціологічної теорії.
2. Вміти отримувати необхідні соціологічні дані з різноманітних інформаційних та наукових джерел.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна відноситься до дисциплін вільного вибору студента з Переліку №4. Предмет навчальної дисципліни «Соціологія науки» включає вироблення у студентів здатності до обґрунтованого пояснення становлення та розвитку науки в умовах глобальних соціальних трансформацій суспільств, вивчення історії становлення науки як професії і покликання.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Засвоєння основних понять і структури соціології науки;
- Вивчення методологічних засад соціології науки;
- Формування уявлень про становлення науки як професії і покликання;
- Висвітлення напрямків сучасного теоретизування у дисципліні «Соціологія науки»;

Це спрямовано на формування **компетентностей:**

- Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (СК02)
- Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формувати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання (СК09)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та порогові критерії оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні етапи становлення і розвитку соціології науки	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота 1	10
1.2	Знати предметний статус науки як невід'ємної частини повноцінного розвитку суспільства	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота 1	30
1.3	Знати особливості становлення та розвитку науки в умовах глобальних соціальних трансформацій суспільств	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота 1	30
2.1	Вміти здійснити реконструкцію етапів формування соціології науки як галузі соціологічного знання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота 2	10
2.2	Вміти досліджувати різноманітні чинники формування та розвитку науки як професії і покликання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота 2	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2
PH02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.	+	+	+		
PH04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.			+	+	+
PH 14. Визначити теоретико-методологічні та концептуальні засади дослідження окремих галузей соціологічного знання		+	+		+

Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- **семестрове оцінювання:**

1. Індивідуальна та групова робота на семінарських заняттях протягом семестру (теми 1-6): PH 1.1, PH 1.2, PH 1.3, PH 2.1, PH 2.2 – 25 балів (15 мінімальних)
2. реферат: PH 1.1, PH 1.2, PH 1.3, PH 2.1, PH 2.2 – 45 балів (23 мінімальних)
3. контрольна робота 1: PH 1.1, PH 1.2, PH 1.3, (теми 1-3): 15 балів (11 мінімальних)
4. контрольна робота 2: PH 2.1, PH 2.2 (теми 4-6): 15 балів (11 мінімальних)

- **підсумкове оцінювання:**

у формі заліку - як сумарний результат накопичених за семестр балів.

7.2 Організація оцінювання:

1. семінарські заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру
2. контрольна робота 1 – виконується письмово на лекції після вивчення тем 1-3
3. контрольна робота 2 – виконується письмово на лекції після вивчення тем 4-6.
4. реферативна робота виконується в рамках самостійної роботи студента за графіком, що визначається викладачем

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські	С/р
1. Теоретичні аспекти дослідження соціології науки				
1.	Становлення та розвиток соціології науки як галузі наукового пізнання	4	4	8
2.	Особливості дослідження науки як соціального явища	2	4	8
3.	Наука як предмет наукового дослідження	2	4	8
Контрольна робота №1		2	-	-
2. Наука як об'єкт соціологічного дослідження				
4.	Особливості соціологічного дослідження науки та чинників його формування	4	4	8
5.	Наука як професія і покликання	2	4	8
6.	Розвиток науки в світі та Україні	2	4	6
Контрольна робота №2		2	-	-
Всього		20	24	46

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 20 год.

Практичні – 24 год.

Самостійна робота - 46 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основи: (Базові)

1. Вебер М. Про внутрішні покликання до науки// Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. — К., 1998. — С. 311-337. Електронний ресурс: <http://litopys.org.ua/weber/wbs11.htm>
2. України: порівняльний аналіз даних соціологічних досліджень / ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України», Київ. – 2016. –С.140-154
3. Петрушина Т.О. Стан науки в Україні (за оцінками вітчизняних та зарубіжних експертів). Вісник Національної академії наук України. – 2017. – № 11. – С. 66-80. Електронний ресурс: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/129178>
4. Слободянок А.В. Значення соціології як науки та навчальної дисципліни в сучасному українському суспільстві/ Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2011. – №1. – С. 16-20

Додаткові:

5. Александер Дж.Ч., Рід І.А. Соціальна наука як прочитання і як перформанс: культур соціологічне розуміння епістемології // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2013. - № 2. – С.89-104.
6. Доброправова І., Білоус Т., Комар О. Новітня філософія науки: підручник. Київ: Логос. – 2009. – С.191-220.

7. Жэнгра И. Социология науки // Высшая Школа Экономики (Государственный Университет). – 2017. – 112 с.
8. Ліщук-Горчинська, Т. Компетентнісний підхід у викладанні студентам-соціологам методології та організації наукових досліджень у галузі / Соціологічні студії, 1(12). – 2018. – С.32–36
9. Онопрієнко В.І. Історія української науки XIX–XX століть: Навч. посібник / В.І.Онопрієнко. – К.: Либідь, 1998. – С. 101-143.
10. Потішук О.О. Етос науки: постнекласичне дослідження // ВІСНИК НТУУ “КПІ”. Філософія. Педагогіка. Педагогіка. Випуск 3(48). – 2016. – С. 58-62.
11. Танчер В. Актуальні проблеми соціологічної науки // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2014. - № 2. – С.180-189.
12. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування // Український соціум. – 2018. - № 1. – С. 19-35.
13. Merton R.K. The Sociology of Science. Chicago: Chicago University Press, 1973. P. 267–278.
14. Merton R. The Sociology of Science: An Episodic Memoir, in: Merton R., Gaston J. (eds.), The Sociology of Science in Europe. Southern Illinois University Press, 1977, pp. 3–145.